

1890**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 29 października 2003 r.

w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń transportu bliskiego

Na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa warunki techniczne dozoru technicznego w zakresie eksploatacji następujących urządzeń transportu bliskiego:

¹⁾ Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).

- 1) wciągarek i wciągników,
- 2) suwnic,
- 3) żurawi,
- 4) układnic,
- 5) wyciągów towarowych,
- 6) podestów ruchomych,
- 7) urządzeń dla osób niepełnosprawnych,
- 8) schodów i chodników ruchomych,
- 9) przenośników okrężnych kabinowych i platformowych,
- 10) dźwigów, w szczególności do transportu osób lub ładunków, dźwigów budowlanych i dźwigów towarowych małych,

- 11) dźwignic linotorowych,
- 12) urządzeń technicznych służących do przemieszczania kontenerów przy pracach przeładunkowych,
- 13) dźwigników przeznaczonych do przemieszczania ładunków nieprostoliniowo, w tym systemów do parkowania samochodów,
- 14) wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia — zwanych dalej „UTB”.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) udźwig — nominalną, maksymalną wielkość obciążenia wyrażoną w kilogramach lub tonach, dla której zaprojektowano UTB i dla której producent zapewnia prawidłową jego pracę;
- 2) niebezpieczne uszkodzenie — nieprzewidziane uszkodzenie UTB, w wyniku którego UTB nie nadaje się do eksploatacji lub jego dalsza eksploatacja stanowi zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, mienia lub środowiska;
- 3) nieszczęśliwy wypadek — zdarzenie nagłe, które spowodowało śmierć, trwałą lub czasową niezdolność do pracy osób narażonych;
- 4) osoba narażona — osobę znajdującą się w strefie niebezpiecznej;
- 5) strefa niebezpieczna — strefę w obrębie lub wokół UTB, w której występuje zagrożenie bezpieczeństwa lub zdrowia ludzkiego.

§ 3. 1. Formy dozoru technicznego i terminy badań technicznych UTB określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. W przypadkach uzasadnionych stanem technicznym, mającym wpływ na bezpieczeństwo UTB, terminy badań technicznych UTB mogą być skrócone na podstawie decyzji organu właściwej jednostki dozoru technicznego.

Rozdział 2

Dokumentacja

§ 4. 1. Zgłaszając UTB do organu właściwej jednostki dozoru technicznego, eksploatujący dołącza dwa egzemplarze dokumentacji określonej w ust. 2, z zastrzeżeniem § 22 ust 2.

2. W przypadku gdy rozporządzenia wydane na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 166, poz. 1360 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1652) albo specyfikacje techniczne uzgodnione z organem właściwej jednostki dozoru technicznego nie stanowią inaczej, dokumentacja zawiera w szczególności:

- 1) opis techniczny;
- 2) rysunek zestawieniowy;

- 3) schematy: elektryczny, hydrauliczny i pneumatyczny, o ile mają zastosowanie;
- 4) schemat układów ciągnowych w mechanizmach napędowych;
- 5) instrukcję eksploatacji;
- 6) kopie świadectw badania typu dla urządzeń zabezpieczających, o ile ma to zastosowanie;
- 7) dokumentację uzupełniającą, o ile ma to zastosowanie;
- 8) potwierdzenie prawidłowości zainstalowania urządzenia w strefie zagrożonej wybuchem, o ile ma to zastosowanie.

§ 5. 1. Opis techniczny UTB powinien zawierać:

- 1) nazwę i adres wytwórcy;
- 2) określenie rodzaju UTB i jego przeznaczenia;
- 3) typ UTB, numer fabryczny, rok budowy, oznakowania;
- 4) podstawowe parametry i urządzenia zabezpieczające, o ile mają zastosowanie, w szczególności:
  - a) udźwig,
  - b) wysokość podnoszenia,
  - c) prędkości ruchów roboczych,
  - d) rodzaj napędu,
  - e) wielkość całkowitej masy UTB,
  - f) ograniczniki ruchów roboczych,
  - g) szczegółowe dane dotyczące urządzeń chwytających,
  - h) dane techniczne ciągów nośnych, z określeniem współczynników bezpieczeństwa,
  - i) urządzenia sygnalizacyjne,
  - j) ograniczniki obciążenia,
  - k) miejsce i rodzaj sterowania,
  - l) ograniczniki prędkości i urządzenia chwytne lub inne elementy zapobiegające nadmiernemu wzrostowi prędkości.

2. W zależności od rodzaju UTB opis techniczny powinien zawierać informacje dla:

- 1) suwnic:
  - a) wielkość rozpiętości mostu,
  - b) określenie największych nacisków kół jezdnych,
  - c) wskazanie rodzajów odbojnic i zderzaków;
- 2) wciągników i wciągarek:
  - a) określenie największych nacisków kół jezdnych,
  - b) wskazanie rodzajów odbojnic i zderzaków;

- 3) żurawi:
- diagram udźwignięć,
  - wielkość kąta obrotu wysięgnika,
  - wskazanie rodzaju pracy dla żurawi samojezdnych — na podporach lub bez podpór,
  - parametry pracy, przy których współczynnik stateczności osiąga wartość minimalną,
  - dla żurawi torowych określenie największych nacisków kół jezdnych oraz wskazanie rodzajów odbojnic i zderzaków;
- 4) układnic:
- rysunek pola pracy urządzenia z pokazaniem pól remontowych, przejść i dojazdów do układnicy,
  - określenie rodzaju i typu urządzeń zabezpieczających i urządzeń ochronnych na czole magazynu oraz polach odkładczych;
- 5) wyciągów towarowych:
- wysokość podnoszenia mierzona w pionie,
  - kąt nachylenia prowadnic,
  - sposób zabezpieczenia otworów ładunkowych;
- 6) podestów ruchomych — dodatkowe wyposażenie, jeżeli jest stosowane;
- 7) urządzeń dla osób niepełnosprawnych:
- rodzaj elementu przenoszącego obciążenie,
  - liczbę przystanków i drzwi przystankowych,
  - opis urządzeń ryglujących drzwi przystankowych;
- 8) dźwigów:
- liczbę przystanków i drzwi przystankowych,
  - masę kabiny i przeciwwagi,
  - opis dojścia do maszynowni i linowni,
  - stosowne obliczenia,
  - opis urządzeń ryglujących drzwi przystankowych;
- 9) dźwignic linotorowych:
- dopuszczalną wielkość rozpiętości między podporami toru jezdnych,
  - określenie środków porozumiewawczych niezbędnych do obsługi UTB;
- 10) urządzeń technicznych służących do przemieszczania kontenerów przy pracach przetładunkowych:
- diagram udźwignięcia,
  - parametry pracy, przy których współczynnik stateczności osiąga wartości minimalne;
- 11) wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia:
- diagram udźwignięć,
  - zdolność pokonywania wzniesień,
  - rodzaj i typ urządzeń zabezpieczających oraz, o ile ma to zastosowanie, urządzeń ochronnych na czole magazynu oraz polach odkładczych, w przypadku wózków jezdniowych z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem,
  - określenie dopuszczalnych nacisków kół jezdnych, w przypadku wózków z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem i wózków z wysięgnikiem.

§ 6. 1. Dla UTB montowanych w miejscu eksploatacji powinna być dostarczona dokumentacja uzupełniająca, o której mowa w § 4 ust. 2 pkt 7, zawierająca:

- szkic sytuacyjny zmontowanego UTB uwzględniający w szczególności, nieujęte w rysunku zestawieniowym, rzeczywiste odległości UTB od otoczenia, przejścia, dojścia i ewentualne elementy ostonowe;
- schematy zasilania UTB ze wskazaniem w szczególności: osprzętu, wielkości, rodzaju zabezpieczeń, rodzaju i typu przewodów zasilających;
- poświadczenie prawidłowości montażu i przeprowadzonych prób pomontażowych, wystawione przez instalującego;
- protokoły pomiarów rezystancji izolacji obwodów elektrycznych, skuteczności ochrony przeciwporażeniowej oraz instalacji odgromowej;
- protokół odbioru części budowlanej UTB.

2. W przypadku wciągników poświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, może być wystawione przez osobę, dla której organ właściwej jednostki dozoru technicznego wydał odpowiednie zaświadczenie kwalifikacyjne dotyczące konserwacji, zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 18 lipca 2001 r. w sprawie trybu sprawdzania kwalifikacji wymaganych przy obsłudze i konserwacji urządzeń technicznych (Dz. U. Nr 79, poz. 849 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 426).

3. W przypadku zmiany miejsca zainstalowania wymagającego demontażu i ponownego montażu UTB przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 7. Instrukcja eksploatacji UTB, o której mowa w § 4 ust. 2 pkt 5, powinna zawierać w szczególności:

- wskazania dotyczące bezpiecznej eksploatacji UTB, w zależności od jego przeznaczenia i przewidywanych warunków pracy, a także dających się przewidzieć sytuacji anormalnych;
- informacje dotyczące wymaganych kwalifikacji osób zajmujących się obsługą i konserwacją UTB;
- opis budowy, działania i regulacji mechanizmów, zespołów i elementów wyposażenia mechanicznego, elektrycznego, hydraulicznego lub pneumatycznego;

- 4) opis budowy, działania i regulacji elementów bezpieczeństwa;
- 5) w zakresie obsługi UTB:
  - a) opis działania urządzeń sterowniczych i sygnalizacyjnych,
  - b) informacje dotyczące wskazań przyrządów pomiarowo-kontrolnych wraz z rysunkami przedstawiającymi rozmieszczenie tych przyrządów,
  - c) wskazanie sposobu i zasad sterowania ruchami mechanizmów,
  - d) wykaz obowiązków obsługującego i niezbędnych do wykonania czynności przed, podczas i po zakończeniu pracy;
- 6) w zakresie konserwacji UTB:
  - a) zasady wykonywania czynności konserwacyjnych, technologii montażu i demontażu, z określeniem wielkości momentów dokręcania połączeń śrubowych oraz sprawdzenia prawidłowości wykonanych działań wraz z określeniem zakresów i terminów przeprowadzanych przeglądów,
  - b) wykaz czynności niezbędnych do wykonania przez konserwującego w ramach jego obowiązków;
- 7) wykaz podstawowych usterek lub nieprawidłowości, które mogą występować podczas eksploatacji UTB, z określeniem przyczyn i sposobu ich usunięcia;
- 8) warunki dotyczące wykonania i eksploatacji torowiska i toru jezdnego, o ile ma to zastosowanie.

Rozdział 3

Ogólne warunki eksploatacji UTB

§ 8. 1. Przed wydaniem decyzji zezwalającej na eksploatację UTB organ właściwej jednostki dozoru technicznego wykonuje następujące czynności:

- 1) sprawdza kompletność i odpowiedniość dokumentacji, o której mowa w § 4;
- 2) identyfikuje UTB, sprawdza jego stan techniczny i oznakowanie;
- 3) sprawdza zgodność wyposażenia z przedłożoną dokumentacją;
- 4) przeprowadza badania odbiorcze.

2. Badania odbiorcze przeprowadza się w przypadku:

- 1) UTB montowanych po raz pierwszy w miejscu eksploatacji, gdy bezpieczna eksploatacja UTB zależy od warunków jego zainstalowania;
- 2) pozostałych UTB, o ile nie zostały wprowadzone do obrotu albo udostępnione po raz pierwszy użytkownikowi na podstawie przepisów innych

rozporządzeń, wydanych na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności.

3. W przypadku UTB, o których mowa w ust. 2 pkt 1, badania odbiorcze przeprowadza się u eksploatującego.

4. W przypadku UTB, o których mowa w ust. 2 pkt 2, dopuszcza się przeprowadzenie badań odbiorczych u wytwarzającego.

§ 9. 1. UTB powinny być eksploatowane zgodnie z instrukcją, o której mowa w § 4 ust. 2 pkt 5, i użytkowane zgodnie z przeznaczeniem, z zastrzeżeniem § 17.

2. Eksploatujący powinien wyposażyć UTB w stanowiskową instrukcję obsługi, opracowaną na podstawie instrukcji eksploatacji i dostępną dla obsługującego.

§ 10. W celu bezpiecznej eksploatacji UTB eksploatujący zapewnia właściwą obsługę i konserwację UTB.

§ 11. Eksploatujący powinien dla każdego UTB założyć i przechowywać dziennik konserwacji prowadzony przez konserwującego, w którym odnotowuje wykonywane czynności.

§ 12. 1. W przypadku UTB wyposażonych w aparaty elektryczne eksploatujący powinien zapewnić wykonywanie:

1) pomiarów rezystancji izolacji:

a) nie rzadziej niż raz w roku — dla urządzeń pracujących w pomieszczeniach lub strefach zagrożonych wybuchem, z wyziewami żrącymi, urządzeń pracujących na otwartym powietrzu oraz dźwigów,

b) nie rzadziej niż raz na dwa lata — dla urządzeń pracujących w warunkach innych niż wymienione w lit. a;

2) pomiarów rezystancji uziemień roboczych, o ile są stosowane, oraz skuteczności ochrony przeciwporażeniowej:

a) nie rzadziej niż raz w roku — dla urządzeń pracujących na otwartym powietrzu lub w pomieszczeniach bardzo wilgotnych, gorących lub z wyziewami żrącymi,

b) nie rzadziej niż raz na dwa lata — dla urządzeń pracujących w warunkach innych niż wymienione w lit. a.

2. Niezależnie od pomiarów, o których mowa w ust. 1, powinny być wykonane także pomiary każdorazowo po wprowadzeniu zmian lub wykonaniu prac w instalacji elektrycznej, przestawieniu i zmontowaniu UTB na nowym miejscu oraz we wszystkich przypadkach, gdy możliwe jest przypuszczenie, że stan izolacji lub ochrony przeciwporażeniowej uległ pogorszeniu lub wystąpiły uszkodzenia.

§ 13. Do obsługującego UTB należy w szczególności przestrzeganie instrukcji eksploatacji w zakresie obsługi UTB.

§ 14. 1. Do konserwującego należy w szczególności:

- 1) przestrzeganie instrukcji eksploatacji;
- 2) dokonywanie przeglądów konserwacyjnych UTB w terminach i zakresie określonych w instrukcji eksploatacji, w tym sprawdzanie:
  - a) stanu technicznego mechanizmów napędowych, układów hamulcowych oraz cięgien nośnych i ich zamocowań,
  - b) działania elementów bezpieczeństwa i ograniczników ruchowych,
  - c) działania urządzeń sterujących, sygnalizacyjnych i oświetleniowych,
  - d) prawidłowości obsługi UTB;
- 3) sprawdzanie przez oględziny, nie rzadziej niż co 12 miesięcy, jeżeli w instrukcji eksploatacji nie ustalono innych terminów, stanu:
  - a) konstrukcji nośnej, w szczególności połączeń spawanych, nitowanych i rozłącznych,
  - b) toru jezdnego dźwignic szynowych,
  - c) instalacji ochrony przeciwporażeniowej;
- 4) bieżące usuwanie usterek i innych nieprawidłowości w działaniu UTB;
- 5) odnotowywanie z podaniem daty i potwierdzanie podpisem w dzienniku konserwacji wyników przeglądów i wykonywanych czynności;
- 6) bezzwłoczne powiadamianie eksploatującego UTB o nieprawidłowościach, które spowodowały konieczność wyłączenia UTB z eksploatacji, i dokonywanie odpowiedniego wpisu do dziennika konserwacji.

2. Konserwujący w ramach czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4, może bez uzgodnienia z organem właściwej jednostki dozoru technicznego dokonać wymiany elementów UTB, o ile mają one parametry techniczne i charakterystyki takie jak elementy wymieniane i uwzględnione są wymagania określone w § 24 ust. 2.

3. Przeglądy konserwacyjne powinny być wykonywane nie rzadziej niż w terminach określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, o ile wytwórca nie określa inaczej.

§ 15. W przypadku zmian lokalizacji związanej z demontażem i ponownym montażem UTB wymienionych w § 25, niewymagających wykonania doraźnych badań eksploatacyjnych, do konserwującego należy:

- 1) sprawdzenie stanu technicznego mechanizmów napędowych cięgien i ich zamocowań;
- 2) sprawdzenie zgodności montażu z dokumentacją;

- 3) sprawdzenie poprawności działania elementów bezpieczeństwa;
- 4) przeprowadzenie prób ruchowych bez obciążenia i z obciążeniem nominalnym;
- 5) po pozytywnych wynikach oceny zgodnie z wymaganiami, o których mowa w pkt 1—4, odnotowanie w dzienniku konserwacji faktu uruchomienia UTB w nowym miejscu pracy.

§ 16. Eksploatacja UTB w pobliżu napowietrznych linii elektroenergetycznych może się odbywać pod warunkiem zachowania minimalnych odległości określonych w przepisach dotyczących linii elektroenergetycznych.

§ 17. 1. Eksploatacja UTB w przypadku innego zastosowania niż przeznaczenie określone przez wytwórcę lub w warunkach kolizyjnej lokalizacji jest dozwolona za zgodą organu właściwej jednostki dozoru technicznego.

2. Eksploatujący, w przypadku zastosowań UTB, o których mowa w ust. 1, powinien przedłożyć i uzgodnić z organem właściwej jednostki dozoru technicznego instrukcję eksploatacji zawierającą co najmniej:

- 1) szkic sytuacyjny;
- 2) wskazanie możliwych elementów kolizyjnych;
- 3) zastosowane techniczne i organizacyjne środki zabezpieczające.

3. W przypadku gdy obsługujący UTB nie jest w stanie obserwować całej drogi, jaką pokonuje ładunek, osoba kierująca ładunkiem powinna pozostawać w ciągłym kontakcie z obsługującym UTB. Powinny być zapewnione środki organizacyjne zapobiegające możliwym kolizjom ładunku.

4. W przypadku gdy ładunek ma być podniesiony przez dwa lub więcej UTB, instrukcja, o której mowa w ust. 2, powinna zawierać odpowiednią procedurę zapewniającą właściwą koordynację pracy współpracujących UTB.

5. W przypadku podnoszenia osób przez UTB niezaplanowane specjalnie do tego celu, należy zapewnić spełnienie odpowiednio przepisów ust. 1 i 2.

6. Zgoda, o której mowa w ust. 1, nie dotyczy przypadków kolizyjnej lokalizacji UTB na terenie budowy.

§ 18. Do eksploatującego należy w szczególności odpowiednie dobranie zawiesi z uwzględnieniem:

- 1) rodzaju i wartości przewidywanych obciążeń;
- 2) miejsc uchwytu;
- 3) sposobu podwieszania ładunku;
- 4) warunków środowiskowych.

Rozdział 4

Rodzaje, zakres i terminy badań technicznych

§ 19. 1. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego przeprowadza następujące rodzaje badań technicznych UTB:

- 1) odbiorcze — wykonywane po zakończeniu wytwarzania UTB, w warunkach jego gotowości do pracy, przed wydaniem decyzji zezwalającej na eksploatację;
- 2) okresowe — wykonywane w toku eksploatacji UTB objętych dozorem pełnym, w terminach określonych dla danego rodzaju UTB;
- 3) doraźne — eksploatacyjne i kontrolne, powypadkowe lub poawaryjne oraz wykonywane w terminach wynikających z bieżących potrzeb.

2. Badań technicznych nie przeprowadza się dla UTB objętych dozorem uproszczonym.

§ 20. 1. Zgłaszający UTB do badań przedkłada, w zależności od rodzaju badania, odpowiednią dokumentację w zakresie niezbędnym do wykonania badania.

2. UTB przedstawione do badań powinno być całkowicie zmontowane, sprawne technicznie i przygotowane do eksploatacji, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu i instrukcji eksploatacji.

3. Eksploatujący, zgłaszając UTB do badań, powinien zapewnić bezpieczne warunki pracy oraz oprzyrządowanie do przeprowadzenia badań.

4. Badania UTB przeprowadzane u eksploatującego powinny być wykonywane w obecności eksploatującego oraz konserwującego i obsługującego UTB.

§ 21. 1. Celem badania odbiorczego jest stwierdzenie, czy:

- 1) UTB jest zgodne z przedłożoną dokumentacją;
- 2) montaż i przeznaczenie UTB są zgodne z instrukcją eksploatacji i przepisami o dozorcze technicznym;
- 3) napisy ostrzegawcze, informacje i instrukcje zostały umieszczone na UTB oraz są czytelne i zrozumiałe;
- 4) UTB może być przekazane do bezpiecznej eksploatacji.

2. Przed przystąpieniem do badania odbiorczego UTB w miejscu zainstalowania, organ właściwej jednostki dozoru technicznego upewnia się, czy dokumentacja dotycząca UTB została sprawdzona, zgodnie z wymaganiami, o których mowa w § 8 ust. 1.

3. Zakres badania odbiorczego powinien obejmować:

- 1) sprawdzenie prawidłowości zainstalowania UTB i jego przeznaczenia, zgodnie z instrukcją eksploatacji;

- 2) przeprowadzenie prób funkcjonowania UTB w zainstalowanej wersji montażowej z obciążeniem wystarczającym do stwierdzenia, że sterowanie i ruchy robocze UTB, mechanizmy oraz urządzenia zabezpieczające i ochronne działają prawidłowo;

- 3) przeprowadzenie przed rozpoczęciem eksploatacji prób z przeciążeniem lub prób równoważnych.

4. W przypadku UTB posiadających świadectwo badania typu:

- 1) dopuszcza się ograniczenie prób, o których mowa w ust. 3 pkt 2, do prób bez obciążenia;

- 2) nie przeprowadza się prób z przeciążeniem, o których mowa w ust. 3 pkt 3.

§ 22. 1. Egzemplarz dokumentacji, o której mowa w § 4 ust. 1, po zakończeniu badania odbiorczego jest ostateczny i dołączony do księgi rewizyjnej UTB.

2. Drugi egzemplarz dokumentacji, którego zawartość organ właściwej jednostki dozoru technicznego może ograniczyć, po ostatecznym pozostaje w aktach organu właściwej jednostki dozoru technicznego.

§ 23. 1. Celem badania okresowego jest stwierdzenie, czy:

- 1) zrealizowano zalecenia zamieszczone w protokole z poprzedniego badania;

- 2) nie powstały uszkodzenia lub zmiany stanu UTB mające wpływ na bezpieczeństwo eksploatacji UTB lub mogące być przyczyną zagrożenia w przyszłości;

- 3) istnieją i pracują prawidłowo niezbędne urządzenia zabezpieczające i urządzenia ochronne;

- 4) napisy ostrzegawcze, informacje i instrukcje zostały umieszczone na UTB oraz są czytelne i zrozumiałe;

- 5) UTB wymaga przeprowadzenia działań naprawczych.

2. Podczas badania okresowego organ właściwej jednostki dozoru technicznego sprawdza:

- 1) księgę rewizyjną i dziennik konserwacji UTB;

- 2) protokoły pomiarów elektrycznych;

- 3) zaświadczenia kwalifikacyjne konserwujących i obsługujących UTB.

3. Zakres badania okresowego UTB powinien obejmować co najmniej:

- 1) oględziny UTB w miejscach dostępnych;

- 2) przeprowadzenie prób funkcjonowania UTB w zainstalowanej wersji montażowej z obciążeniem wystarczającym do stwierdzenia, że sterowanie i ruchy robocze UTB, mechanizmy, urządzenia zabezpieczające i ochronne działają prawidłowo.

4. Próby, o których mowa w ust. 3 pkt 2, przeprowadzane są bez obciążenia dla:

- 1) dźwigów do transportu osób lub ładunków;
- 2) dźwigów towarowych małych;
- 3) urządzeń dla osób niepełnosprawnych.

§ 24. 1. Celem badania doraźnego eksploatacyjnego jest potwierdzenie, że dokonana naprawa, modernizacja lub wymiana elementu, demontaż i ponowny montaż UTB na nowym miejscu pracy nie mają wpływu na bezpieczną eksploatację UTB.

2. Badanie doraźne eksploatacyjne przeprowadza się na wniosek eksploatującego, w następujących przypadkach:

- 1) po wymianie:
  - a) cięgien nośnych,
  - b) urządzeń chwytających,
  - c) zespołu napędowego lub elementów zespołu napędowego, działającego na zasadzie sprzężenia ciernego,
  - d) mechanizmu podnoszenia lub mechanizmu zmiany wysięgu,
  - e) urządzeń zabezpieczających, w szczególności ogranicznika prędkości, urządzeń chwytanych, ogranicznika obciążenia lub systemu ryglowania drzwi przystankowych;
- 2) po naprawie mechanizmu podnoszenia lub mechanizmu zmiany wysięgu;
- 3) po naprawie konstrukcji nośnej UTB lub jego elementów;
- 4) po modernizacji uzgodnionej z organem właściwej jednostki dozoru technicznego;
- 5) zmiany miejsca pracy UTB wymagającej jego demontażu i ponownego montażu, z zastrzeżeniem § 25.

3. Badanie doraźne eksploatacyjne może być przeprowadzone na wniosek eksploatującego w innych przypadkach, po uzgodnieniu z organem właściwej jednostki dozoru technicznego.

4. Podczas badania doraźnego eksploatacyjnego organ właściwej jednostki dozoru technicznego sprawdza:

- 1) księgę rewizyjną UTB i dziennik konserwacji;
- 2) protokoły pomiarów elektrycznych;
- 3) zaświadczenia kwalifikacyjne konserwujących i obsługujących UTB;
- 4) niezbędne rysunki i obliczenia;
- 5) niezbędne schematy elektryczne, hydrauliczne, pneumatyczne;

6) dokumentację uzupełniającą, o której mowa w § 6 ust. 1.

5. Zakres badania doraźnego eksploatacyjnego UTB obejmuje co najmniej:

- 1) sprawdzenie prawidłowości zainstalowania i przeznaczenia UTB, zgodnie z instrukcją eksploatacji UTB;
- 2) przeprowadzenie prób funkcjonowania UTB w zainstalowanej wersji montażowej, z obciążeniem wystarczającym do stwierdzenia, że sterowanie i ruchy robocze UTB, mechanizmy i urządzenia zabezpieczające i ochronne działają prawidłowo;
- 3) przeprowadzenie przed rozpoczęciem eksploatacji prób z przeciążeniem lub prób równoważnych.

6. Badania doraźne eksploatacyjne powinny potwierdzić, że:

- 1) UTB jest zgodne z przedłożoną dokumentacją;
- 2) instalacja i przeznaczenie UTB są zgodne z instrukcją eksploatacji;
- 3) napisy ostrzegawcze, informacje i instrukcje zostały umieszczone na UTB oraz są czytelne i zrozumiałe.

§ 25. 1. Po zmianie lokalizacji UTB, związanej z ich demontażem i ponownym montażem, nie wymagają badań doraźnych eksploatacyjnych:

- 1) wciągarki i wciągarki z napędem ręcznym;
- 2) wyciągi towarowe przewożne i przenośne;
- 3) dźwigniki przenośne;
- 4) szybko montujące żurawie przewożne;
- 5) żurawie samojezdne;
- 6) UTB z zasilaniem jednofazowym;
- 7) UTB z napędem spalinowym, o ile nie są kotwione do obiektu.

2. W przypadku podestów ruchomych i dźwigów budowlanych badanie doraźne eksploatacyjne wymagane jest po pierwszym montażu na danym obiekcie.

§ 26. 1. Cel badania doraźnego kontrolnego powinien być zgodny z wymaganiami określonymi w § 23 ust. 1, jak dla badań okresowych.

2. Zakres badania doraźnego kontrolnego powinien obejmować:

- 1) oględziny UTB w miejscach dostępnych;
- 2) przeprowadzenie prób funkcjonowania UTB w zainstalowanej wersji montażowej, bez obciążenia.

3. W przypadkach uzasadnionych stanem bezpieczeństwa UTB zakres badania doraźnego kontrolnego

może być rozszerzony przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

§ 27. 1. Celem badania doraźnego powypadkowego i poawaryjnego jest określenie stanu technicznego UTB oraz przyczyn nieszczęśliwego wypadku lub niebezpiecznego uszkodzenia.

2. Badanie, o którym mowa w ust. 1, organ właściwej jednostki dozoru technicznego przeprowadza po otrzymaniu zawiadomienia lub informacji dotyczącej niebezpiecznego uszkodzenia lub nieszczęśliwego wypadku związanego z eksploatacją UTB.

3. Zakres dokumentacji wymaganej do przeprowadzenia badania, o którym mowa w ust. 1, oraz zakres tego badania ustala organ właściwej jednostki dozoru technicznego.

§ 28. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego w ramach badań, o których mowa w § 21 ust. 3 pkt 3 i § 24 ust. 5 pkt 3, przeprowadza próby: statyczną i dynamiczną.

§ 29. 1. Próba statyczna UTB jest wykonywana z przeciążeniem utrzymywanym w czasie nie krótszym niż 60 minut.

2. Wielkość przeciążenia podczas próby, o której mowa w ust. 1, odpowiada udźwigowi UTB powodującemu największe obciążenie konstrukcji nośnej, pomnożonemu przez współczynnik, którego wartość przyjmuje się jako:

- 1) 1,5 — dla UTB z napędem ręcznym,
- 2) 1,25 — dla pozostałych UTB wyposażonych w napęd inny niż ręczny

— o ile zastosowane normy lub specyfikacje techniczne nie określają inaczej.

3. W przypadku gdy ma to zastosowanie, należy sprawdzać odkształcenia konstrukcji nośnej UTB w celu zapewnienia, że ustalone wartości graniczne nie będą przekroczone.

4. Po zakończeniu próby należy potwierdzić, że nie nastąpiły żadne uszkodzenia ani trwałe odkształcenia UTB.

§ 30. 1. Próbę dynamiczną UTB przeprowadza się z przeciążeniem, wykonując ruchy robocze pojedyncze oraz kojarzone, zgodnie z instrukcją eksploatacji.

2. Próba powinna być przeprowadzona przy takich prędkościach roboczych, które nie zagrażają bezpieczeństwu przeprowadzania badania.

3. Wielkość przeciążenia powinna odpowiadać udźwigowi UTB powodującemu największe obciążenie konstrukcji nośnej, pomnożonemu przez współczynnik, którego wartość przyjmuje się jako 1,1, o ile zastosowane specyfikacje techniczne nie określają inaczej.

4. Przeprowadzona próba powinna potwierdzić, że sterowanie UTB i ruchy robocze, urządzenia zabezpieczające i urządzenia ochronne funkcjonują prawidłowo oraz że po jej zakończeniu nie nastąpiły żadne uszkodzenia i trwałe odkształcenia.

§ 31. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego powinien przeprowadzić inne badania z przeciążeniem, o ile zostały określone w specyfikacjach technicznych zastosowanych przez wytwórcę.

§ 32. 1. Terminy badań okresowych wyznacza się zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia, z zastrzeżeniem § 3 ust. 3, przy czym termin pierwszego badania okresowego ustala się odpowiednio od daty wydania decyzji zezwalającej na eksploatację. Terminy wyznacza się, podając miesiąc i rok.

2. Za zgodą eksploatującego termin kolejnego badania okresowego może być ustalony od daty wykonania badania doraźnego eksploatacyjnego, jeżeli badanie doraźne eksploatacyjne obejmowało pełny zakres odpowiedniego badania okresowego.

3. Na uzasadniony wniosek eksploatującego badanie okresowe może być przeprowadzone wcześniej do sześciu miesięcy przed wyznaczonym terminem, pod warunkiem, że termin badania zostanie uzgodniony przez eksploatującego z organem właściwej jednostki dozoru technicznego z 14-dniowym wyprzedzeniem.

4. W uzasadnionych przypadkach na wniosek eksploatującego organ właściwej jednostki dozoru technicznego, po przeprowadzeniu z wynikiem pozytywnym badania doraźnego kontrolnego, może odroczyć termin wykonania badania okresowego do sześciu miesięcy, przy czym odroczenie terminu może nastąpić najwyżej dwukrotnie, tak aby łączny czas odroczenia nie przekroczył dwunastu miesięcy.

§ 33. 1. Terminy badań doraźnych kontrolnych UTB wyznacza się zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia, z zastrzeżeniem § 3 ust. 3, przy czym termin pierwszego badania kontrolnego UTB objętego formą dozoru ograniczonego wyznacza się od daty wydania decyzji zezwalającej na eksploatację. Terminy wyznacza się, podając miesiąc i rok.

2. Wykonywanie badań doraźnych kontrolnych UTB zgodnie z wymaganiami określonymi w ust. 1 nie wyklucza wykonywania tych badań, uzasadnionych stanem technicznym UTB, w innych terminach ustalonych przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego lub na wniosek eksploatującego.

Rozdział 5

Przepis końcowy

§ 34. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej:

J. Hausner

Załączniki do rozporządzenia Ministra Gospodarki,
Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października
2003 r. (poz. 1890)

Załącznik nr 1

FORMY DOZORU TECHNICZNEGO UTB ORAZ TERMINY BADAŃ OKRESOWYCH
I DORAŻNYCH KONTROLNYCH

Lp.	Urządzenie transportu bliskiego	Forma dozoru technicznego	Termin i rodzaj badania	
			okresowe	dorażne kontrolne
1	2	3	4	5
1	UTB wykonane w całości lub częściowo w wersji przeciwwybuchowej	pełny	co jeden rok	-
2	Wciągarki i wciągarki z napędem ręcznym	o udźwigu do 2 000 kg	uproszczony	-
3		o udźwigu powyżej 2 000 kg	ograniczony	-
4	Wciągarki i wciągarki z napędem mechanicznym ogólnego przeznaczenia	ograniczony	-	co 2 lata
5	Wciągarki i wciągarki z napędem elektrycznym jednofazowym do 1 000 kg	uproszczony	-	-
6	Wciągarki i wciągarki z napędem mechanicznym specjalistyczne	pełny	co jeden rok	-
7	Suwnice ogólnego przeznaczenia z napędem ręcznym	ograniczony	-	co 2 lata
8	Suwnice ogólnego przeznaczenia z napędem innym niż ręczny	pełny	co 2 lata	-
9	Suwnice specjalnego przeznaczenia	pełny	co jeden rok	-
10	Żurawie z napędem ręcznym	o udźwigu do 2 000 kg	uproszczony	-
11		o udźwigu powyżej 2 000 kg	ograniczony	-
12	Żurawie samojezdne; żurawie wieżowe; szybkomontujące żurawie przewoźne, żurawie szynowe, żurawie przenośne o udźwigu powyżej 3 200 kg	pełny	co jeden rok	-
13	Żurawie przenośne pozostałe; żurawie przewoźne inne niż szybkomontujące i żurawie stacjonarne	ograniczony	-	co 2 lata
14	Układnice magazynowe	pełny	co jeden rok	-
15	Wyciągi towarowe	ograniczony	-	co 2 lata

1	2	3	4	5	
16	Podesty ruchome przejezdne	pełny	co jeden rok	-	
17	Podesty ruchome wiszące	pełny	co jeden rok	-	
18	Podesty ruchome masztowe	pełny	co jeden rok	-	
19	Podesty ruchome stacjonarne	ograniczony	-	co 2 lata	
20	Podesty ruchome załadownicze	ograniczony	-	co 2 lata	
21	Urządzenia dla osób niepełnosprawnych	pełny	co 2 lata	-	
22	Schody i chodniki ruchome	pełny	co jeden rok	-	
23	Przenośniki okrężne kabinowe	pełny	co jeden rok	-	
24	Dźwigi osobowe, w tym dźwigi przeznaczone do zapewnienia dostępu do maszyn	pełny	co jeden rok	-	
25	Dźwigi towarowe małe i towarowe bez prawa wstępu osób do kabiny	pełny	co 3 lata	-	
26	Dźwigi budowlane towarowo-osobowe	pełny	co jeden rok	-	
27	Dźwigi budowlane towarowe	ograniczony	-	co 2 lata	
28	Dźwignice linotorowe	pełny	co jeden rok	-	
29	Urządzenia służące do przemieszczania kontenerów przy pracach przeładunkowych	pełny	co jeden rok	-	
30	Dźwigniki, według § 1 pkt 13 rozporządzenia, w których przewidziano podczas ich eksploatacji wchodzenie osób na element przenoszący obciążenie lub przebywanie pod tym elementem	pełny	co jeden rok	-	
31	Dźwigniki, według § 1 pkt 13 rozporządzenia, inne niż w lp. 30	stałe i przewoźne	ograniczony	-	co 2 lata
32		przenośne o udźwigu powyżej 2 ton	ograniczony	-	co 3 lata
33		przenośne o udźwigu do 2 ton	uproszczony	-	-
34	Wózki jezdniowe z wysięgnikiem	pełny	co jeden rok		
35	Wózki jezdniowe z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem	pełny	co jeden rok		
36	Pozostałe wózki jezdniowe podnośnikowe z mechanicznym napędem podnoszenia	podestowe lub z siedziskiem dla obsługującego	pełny	co jeden rok	
37		prowadzone i zdalnie sterowane	ograniczony	-	co dwa lata

TERMINY WYKONYWANIA PRZEGLĄDÓW KONSERWACYJNYCH UTB

Lp.	Urządzenie transportu bliskiego	Termin przeglądu konserwacyjnego	
1	2	3	
1	UTB wykonane w całości lub częściowo w wersji przeciwwybuchowej	co 30 dni	
2	Wciągniki i wciągarki z napędem ręcznym	co 90 dni	
3	Wciągniki i wciągarki z napędem mechanicznym ogólnego przeznaczenia	co 30 dni	
4	Wciągniki i wciągarki specjalistyczne	co 30 dni	
5	Suwnice ogólnego przeznaczenia z napędem ręcznym	co 90 dni	
6	Suwnice ogólnego przeznaczenia z napędem innym niż ręczny	co 30 dni	
7	Suwnice specjalnego przeznaczenia	co 30 dni	
8	Żurawie z napędem ręcznym	co 90 dni	
9	Żurawie samojezdne; żurawie wieżowe; szybkomontujące żurawie przewoźne, żurawie szynowe	co 30 dni	
10	Żurawie przenośne; żurawie przewoźne inne niż szybkomontujące i żurawie stacjonarne	co 60 dni	
11	Układnice magazynowe	co 30 dni	
12	Wyciągi towarowe	co 90 dni	
13	Podesty ruchome przejezdne	co 30 dni	
14	Podesty ruchome wiszące	co 30 dni	
15	Podesty ruchome masztowe	co 30 dni	
16	Podesty ruchome stacjonarne	co 60 dni	
17	Podesty ruchome załadowcze	co 180 dni	
18	Urządzenia dla osób niepełnosprawnych	co 30 dni	
19	Schody i chodniki ruchome	co 30 dni	
20	Przenośniki okrężne kabinowe	co 30 dni	
21	Dźwigi osobowe, w tym dźwigi przeznaczone do zapewnienia dostępu do maszyn	co 30 dni	
22	Dźwigi towarowe małe i towarowe bez prawa wstępu osób do kabiny	co 60 dni	
23	Dźwigi budowlane towarowo-osobowe	co 30 dni	
24	Dźwigi budowlane towarowe	co 30 dni	
25	Dźwignice linotorowe	co 30 dni	
26	Urządzenia służące do przemieszczania kontenerów przy pracach przeładunkowych	co 30 dni	
27	Dźwigniki, według § 1 pkt 13 rozporządzenia, w których przewidziano podczas ich eksploatacji wchodzenie osób na element przenoszący obciążenie lub przebywanie pod tym elementem	co 90 dni	
28	Dźwigniki, według § 1 pkt 13 rozporządzenia	stałe i przewoźne	co 180 dni
29		przenośne	co 180 dni
30	Wózki jezdniowe z wysięgnikiem	co 30 dni	
31	Wózki jezdniowe z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem	co 30 dni	
32	Wózki jezdniowe podnośnikowe z mechanicznym napędem podnoszenia	podestowe lub z siedziskiem dla obsługującego	co 30 dni
33		prowadzone i zdalnie sterowane	co 60 dni